MONTRÉAL—FÊTE DU QUATRIÈME CENTENAIRE DE L'INTRODUCTION DE L'IMPRIMERIE EN ANGLETERRE PAR CAXTON

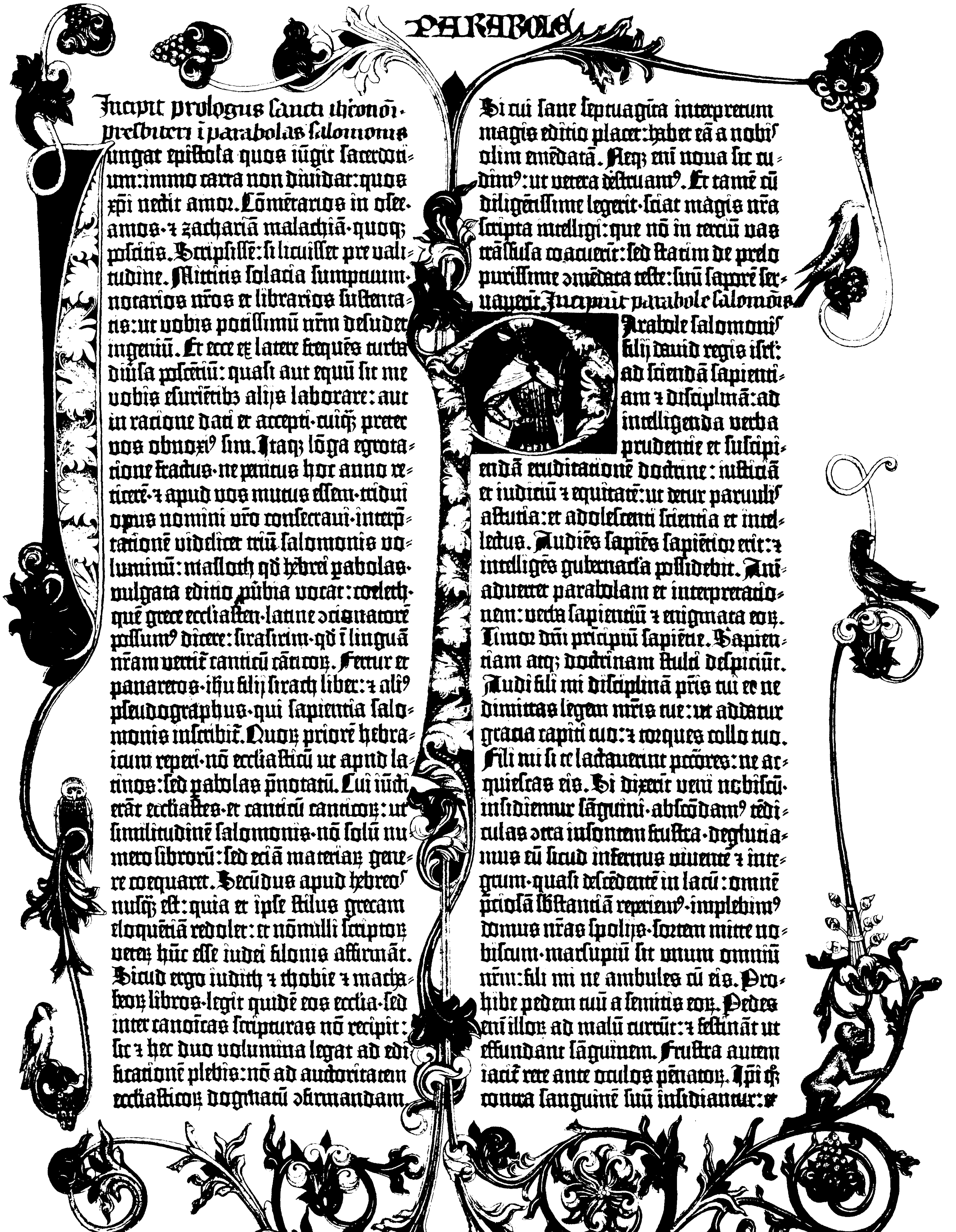

PARABOLE

Incipit prologus sancti iheronimi presbiteri in parabolas salomonis. Iungat epistola quos iungit sacerdotium: immo carta non dividat quos christi nectit amor. Commentarios in osee, amos et zachariam malachiam quoque poscitis. Scripsissem: si licuisset pre valitudine. Mittitis solacia sumptuum: notarios nostros et librarios sustentantes: ut vobis potissimum nostrum desudet ingenium. Et ecce ex latere frequens turba diversa poscentium: quasi aut equum sit me vobis esurientibus aliis laborare: aut in ratione dati et accepti cuiquam preter vos obnoxius sim. Itaque longa egrotatione fractus ne penitus hoc anno reticerem et apud vos mutus essem, tridui opus nomini vestro consecravi: interpretationem videlicet trium salomonis voluminum: masloth quod hebrei parabolas, vulgata editio proverbia vocat: coeleth, quem grece ecclesiasten, latine contionatorem possumus dicere: sirasirim, quod in linguam nostram vertitur canticum canticorum. Fertur et panaretos ihesu filii sirach liber: et alius pseudographus qui sapientia salomonis inscribitur. Quorum priorem hebraicum reperi, non ecclesiasticum ut apud latinos: sed parabolas prenotatum. Cui iuncti erant ecclesiastes et canticum canticorum: ut similitudinem salomonis non solum numero librorum: sed etiam materiarum genere coequaret. Secundus apud hebreos nusquam est: quia et ipse stilus grecam eloquentiam redolet: et nonnulli scriptorum veterum hunc esse iudei filonis affirmant. Sicut ergo iudith et thobie et machabeorum libros legit quidem eos ecclesia sed inter canonicas scripturas non recipit: sic et hec duo volumina legat ad edificationem plebis: non ad auctoritatem ecclesiasticorum dogmatum confirmandam. Si cui sane septuaginta interpretum magis editio placet: habet eam a nobis olim emendatam. Neque enim nova sic cudimus: ut vetera destruamus. Et tamen cum diligentissime legerit: sciat magis nostra scripta intelligi: que non in tercium vas transfusa coacuerit: sed statim de prelo purissime commendata teste: suum saporem servaverit. Incipiunt parabole salomonis.

Parabole salomonis filii david regis israel: ad sciendam sapientiam et disciplinam: ad intelligenda verba prudentie et suscipiendam eruditionem doctrine: iustitiam et iudicium et equitatem: ut detur parvulis astutia: et adolescenti scientia et intellectus. Audiens sapiens sapientior erit: et intelligens gubernacula possidebit. Animadvertet parabolam et interpretationem: verba sapientium et enigmata eorum. Timor domini principium sapientie. Sapientiam atque doctrinam stulti despiciunt. Audi fili mi disciplinam patris tui et ne dimittas legem matris tue: ut addatur gratia capiti tuo: et torques collo tuo. Fili mi si te lactaverint peccatores: ne acquiescas eis. Si dixerint veni nobiscum: insidiemur sanguini: abscondamus tendiculas contra insontem frustra: deglutiamus eum sicut infernus viventem et integrum quasi descendentem in lacum: omnem preciosam substantiam reperiemus: implebimus domos nostras spoliis. Sortem mitte nobiscum: marsupium sit unum omnium nostrum. Fili mi ne ambules cum eis. Prohibe pedem tuum a semitis eorum. Pedes enim illorum ad malum currunt: et festinant ut effundant sanguinem. Frustra autem iacitur rete ante oculos pennatorum. Ipsi quoque contra sanguinem suum insidiantur.

UNE PAGE DE LA FAMEUSE BIBLE MAZARINE, IMPRIMÉE À MAYENCE EN 1435—LE PREMIER LIVRE IMPRIMÉ EN ENTIER